

Naturture - Hostrup Sø

Naturoplevelser:

Man behøver ikke være lystfisker eller fugleentusiast for at få en stor oplevelse ud af et besøg til Hostrup Sø. Den sensommer morgen jeg er på besøg ved søen, er græsset fyldt med fine små edderkoppespind med dugdråber på. De skinner som tusinder af diamanter. Mens vi står og betragter dette smukke syn, glider en svanemor adstædigt ud mellem sivene, med en hel række svaneunger efter sig. Det er lige før idyllen kammer helt over da en kæmpe regnbue viser sig på modsatte søbred. Det ser ud til at regnbuen stiger direkte op af søens ene ende for at falde ned i den modsatte. I denne idyl kan man se havørne, oddere og sikahjorte. Søens omgivelser vrimler med bær og spændende krydderurter. Der er kort sagt noget for enhver smag ved Hostrup sø, ligegyldigt om man er ornitolog, fisker, bærplukke, dyreinteresseret, kryddersnapseinteresseret eller blot kan lide at gå en smuk tur i naturen...

Fakta om søen:

Hostrup Sø er med sine 202 ha den største naturlige sø i Sønderjylland. Kun Haderslev Dam er større, men den er ikke naturlig, da den er opstemmet. Hostrup Sø ligger lige i skellet mellem Øst- og Vestdanmark, mellem det bakkede morænelandskab østpå og det flade hedeslettelandskab vestpå. Den blev dannet under sidste istid, da de kæmpe ismasser trak sig tilbage fra landet. Søen er forholdsvis lavvandet, med en middeldybde på ca. 2 meter og en max dybde på 6,8 meter. Den får sit vand fra et 1445 hektar stort opland, hvoraf knap halvdelen er fra landbrugsjord, mens $\frac{1}{4}$ kommer fra den tilstødende mose. Hostrup Sø er et særligt naturvidenskabeligt interesseområde og målet er at den med tiden gerne skulle kunne blive så ren, at den vil kunne anvendes som badesø. Søen er også udpeget til EU-fuglebeskyttelsesområde, samt EU-habitatområde.

Dyr og planter:

Der er et rigt og varieret dyre- og planteliv omkring søen. En pæn blanding af typiske danske træer findes i området. Der er mange pil og birk og visse steder store områder med den yndede snapsebusk porse. Lige nu blomstrer lyngen og den smukke lyslilla kattehale. I de småsumpede områder som stierne af og til passere er der store tuer af lysesiv, der knejser med deres små blomsterkvaste. Området har desuden et væld af bærbuske og træer. I øjeblikket kan man bl.a. plukke brombær, rønnebær og hyben. Der er også noget for kryddersnapseinteresserede ved Hostrup Sø. Der er masser af porse, prikbladet perikum, tormentil (Blodrod), røllike mm, som alt sammen giver god smag til snapse. Dyrelivet er rigt og varieret på stedet. Man kan opleve mange forskellige vandfugle. Der er mange forskellige fisk i søen, bla. aborre, gedder, sandart, skaller, brasen og ål og endelig er der et spændende pattedyrliv på stedet. Af sjældenheder kan nævnes sikahjorten, som her udgør landsdelens eneste bestand. Sikahjorte er meget sky, så det er svært at

sige noget om hvor mange der præcist er, men man regner med 10-20 individer. Sikavildt stammer fra Asien, men er indført til Danmark i starten af 1900 tallet og der er i hele landet kun omkring 10 vildtlevende bestande. Sikahjorten kan kendes fra vores andre hjortearter på, at de er mindre en krondyret og større end rådyret og at de har en rødbrun pels med hvide pletter om sommeren. Om vinteren er pelsen gråbrun.

Oddere:

Der er oddere ved Hostrup sø. Odderen har igennem en årrække været i tilbagegang i Danmark, hvilket bl.a. skyldtes at mange blev trafikdræbt og mange druknede i fiskernes ruser. Nu er der kommet et lovkrav om stopriste i ruser og der er lavet faunapassager mange steder og disse simple tiltag har gjort at tilbagegang er vendt til fremgang. For nogle år siden valgte man at udsætte 3 oddere i Hostrup Sø, fordi der ikke var en odderbestand i området. Disse tre dyr fik man fra Aqua plejestation, som tager sig af trafikskadede oddere eller indbragte odderunger. Der er i de efterfølgende år foretaget oddermonitoring i de nærliggende vandløb og her har man kunne konstatere odderaktivitet. Det er et lille spændende dyr, men man skal desværre nok ikke forvente at komme til Hostrup Sø og se en odderen ligge på ryggen og spise lækkerier, som man ser i naturfilmene. Odderen er nemlig meget sky. Men skulle du være heldig at få et glimt af den, vil du kunne se at den har en meget smuk mørkebrun pels, med et lyst område på brystet. Den har fladt hoved, kraftig hale og en langstrakt og strømlinet krop.

Havørnen:

Hostrup Sø er hjemsted for endnu en sjældenhed: Nordeuropas største rovfugl, Havørnen, der med sit kæmpe vingefang, på op mod 2-2,5 meter, syner af noget i landskabet. Nogle beskriver synet af denne flyvende kæmpe, som at se en "flyvende dør", dog noget mere yndefuld end en dør, men alligevel... Der er ingen tvivl om at det er en stor oplevelse at se så stor en vildtlevende rovfugl her i vores egen natur. Havørnen har brede vinger og en forholdsvis kort, kileformet hale, som hos gamle fugle er hvid. Det er hovedet også. Dog er ungfuglene helt mørke. Havørne kan veje op til 6 kg. De spiser fisk, vandfugle og ådsler. Havørne er meget trofaste. De danner som regel par med deres mage for livet og de bliver og yngler i samme område år efter år. Derfor udbygger de "hjemmet" (reden) hele livet. Sådan en veludbygget rede kan blive over 3 meter høj og veje helt op til 500 kg! Det er yderst vigtigt at man lader redeområdet i fred i yngletiden. Havørnene tåler ikke hyppige forstyrrelser. I værste fald kan yngleforsøget mislykkes. Nyd istedet synet af ørnene når de er i luften. Havørnen og andre store rovfugle som fiskeørnen og den røde glente, blev i starten af 1900-tallet helt udryddet i Danmark. Man troede at de tog husdyr og jægernes byttedyr og de blev derfor forfulgt med fælder, gift og skud, -godt hjulpet af dusører... Heldigvis blev de

store rovfugle i 1922, fredet i yngletiden og i 1928 fredet hele året. Men alligevel blev der dræbt adskillige fugle trods dette. I 1996 genindvandrede havørnen som ynglefugl i Danmark, og det endda nær Aabenraa, ved Hostrup Sø.

Hvor?

Hostrup Sø ligger ca. 10 km syd for Aabenraa. Ud mod Flensborgvej ligger den store rasteplass "Hostrup Sø". Her finder man infoskilte og her kan man parkere. Man kan dog også vælge at køre videre ind mod søen ad den lille grusvej væk fra rasteplassen. Inde i området findes borde og bænke hvis man vil nyde sin medbragte madpakke. Fra den inderste p-plads udgår der forskellige stier ind i området. Gå på opdagelse ad stierne, man kan ikke undgå at finde søen, som pludselig vil tåne frem foran én, stor og almægtig. Små stier følger søbredden og langs disse ses nogle naturlige lejrpladslignende indhak, hvor man kan sidde i græsset og nyde sin mad eller den fantastiske udsigt. Mange lystfiskere benytter disse små lommer ud mod søbredden, som deres dagsbase.